

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové, v právní věci žalobce **M.B.**, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 25.11.2013, č.j. 26201/13/5000-14503-703460, a č.j. 26202/13/5000-14503-703460,

t a k t o:

- I. Žaloby se **z a m í t a j í.**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Lukáši Hegnerovi, advokátovi, se přiznává odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadená rozhodnutí.

Žalobce se žalobami domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25.11.2013, č.j. 26201/13/5000-14503-703460 (dále jen „první napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 9.5.2013, č.j. 979994/13/2301-25201-404726, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím bylo částečně vyhověno odvolání žalobce proti rozhodnutí

prvoinstančního orgánu ze dne 25.3.2013, č.j. 520296/2301-25201-402537 (dále jen „první prvoinstanční rozhodnutí“), kterým bylo pro specifikované pohledávky zřízeno zástavní právo na specifikovaných nemovitostech žalobce.

Žalobce se dále domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25.11.2013, č.j. 26202/13/5000-14503-703460 (dále jen „druhé napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 9.5.2013, č.j. 980061/13/2301-25201-404726, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím bylo částečně vyhověno odvolání žalobce proti rozhodnutí prvoinstančního orgánu ze dne 25.3.2013, č.j. 519873/2301-25201-402537 (dále jen „druhé prvoinstanční rozhodnutí“), kterým bylo pro specifikované pohledávky zřízeno zástavní právo na specifikovaných nemovitostech žalobce.

II. Žaloby.

Žalobce žaloby odůvodnil tím, že napadená rozhodnutí jsou v rozponu s Ústavou a zákony České republiky, morálkou a etikou. Žalovaný ve svém usnesení v odůvodnění píše, že předmětné zástavní právo bylo správcem daně zřízeno za účelem zajištění daňové pohledávky v celkové výši 41.716 Kč váznoucí za žalobcem, konkrétně se jedná o odvod za porušení rozpočtové kázně, který byl stanoven výměrem č.j. 235528/02/138980/03040 ve výši 11.088 Kč, penále na dani z převodu nemovitostí ve výši 29.518 Kč, stanovené platebním výměrem č.j. 223423/03/138962/1673, exekuční náklady ve výši 404 Kč a ve výši 706 Kč. Proti těmto údajným pohledávkám a požadavkům na peníze žalobce podával odpor, specifikoval skutečnosti a podložil jejich neoprávněnost a nezákonnost. A to svým podáním k soudu v žalobě proti rozhodnutí finančního orgánu ve věci odvolání proti exekučnímu příkazu na srážky z důchodu v částce 11.088 Kč, napadené rozhodnutí č.j. 26334/13/5000-14503-703460 z 25.11.2013 a v žalobě proti rozhodnutí finančního orgánu ve věci odvolám proti exekučnímu příkazu na srážky z důchodu v částce 29.518 Kč, napadené rozhodnutí: č.j.: 26335/13/5000-14503-703460 z 25.11.2013. Žalovaný uvádí na str. 3 rozhodnutí, že podmínkou zřízení zástavního práva je existence právního titulu. Ten v tomto řízení není, to žalobce uvádí ve svých podáních a žalobách. Výměry nebyly řádnou pohledávkou. Dále je na této straně v rozhodnutí v odůvodnění uvedeno: „*Zástavní právo je obecným právním institutem sloužícím k zajištění pohledávky*“. Ale v tomto předmětném rozhodnutí ve věci je zřízení zástavního práva porušení práva vlastnit majetek, které zaručeno ústavním právem, ústavním zákonem č. 162/1998 Sb., čl. 11. V prvním odstavci na str. 4 (resp. v poslední větě na straně 3) rozhodnutí žalovaného je uveden křivý údaj, že pohledávky nebyly odvolatelem uhrazeny řádně a včas, i když finančnímu orgánu bylo známo to, že došlo k nemožnosti plnění, výměry nemohly být plněny vůbec pro nedostatek finančních prostředků z důvodu sociální tísně. V závěru rozhodnutí orgán uvádí, že v demokratickém a právním státě patří mezi jedno z nezpochybnitelných morálních práv i právo věřitele, aby jeho pohledávka za dlužníkem byla uhrazena, čímž řízení politizují. Státní orgán nahrazuje ve svých frázích slovo socialistický slovem demokratický. V demokratickém státě by se především měla dodržovat ústava a lidská práva. A morální práva zde citovat v tomto řízení je zrůdnost, když se zde brutálně vymáhají peníze na starém nemocném člověku bez prostředků k obživě jen na základě křivých údajů. Kdyby zde byl právní stát, jenž je zde citován, tak by se něco takového

nemohlo dít. Správce daně se řídí zásadou zákonnosti obsaženou v Listině základních práv a svobod, konkrétně čl. 11 odst., která stanoví, že daně a poplatky lze ukládat pouze na základě zákona. V souladu se zásadou legality je tedy veškerá činnost správce daně vázána právním řádem. Toto ustanovení však svými rozhodnutími porušuje nejen správce daně ale i žalovaný, a to nedodržení daňového řádu, zákona č. 280/2009 Sb. a předešlého zákona č. 337/1992 Sb., dále pak zákona č. 40/1964 Sb. Tento poslední uvedený zákon se v tomto rozhodnutí ještě zpochybňuje. Postup úředníků úřadu práce a úředníků finančních orgánů je pouze akt zla, vedený brutálně proti občanu v tísní. Finanční orgány porušují ústavu České republiky, ústavní zákon č. 162/1998 Sb., tím, že porušily: čl. 2 tohoto zákona, jenž ukládá, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, čl. 11 odst. 1 omezením vlastnického práva, odst. 5, který ukládá, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Úředníci finančních orgánů v tomto řízení provedli protiprávní jednání, nedodrželi daňový řád a občanský zákoník. Na rozhodnutí finančních orgánů se vztahuje § 39 zákona č. 40/1964 Sb., který ustanovuje, že neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přiči dobrým mravům.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobám.

Žalovaný navrhl zamítnutí žalob. Ve vyjádření k žalobám uvedl, že z ustanovení § 170 daňového řádu zřetelně plyne, že k zajištění daňové pohledávky může správce daně rozhodnutím zřídit zástavní právo. V daném případě zřídil správce daně zástavní právo na základě odvolatelových nedoplatků (odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši 11.088 Kč, penále na dani z převodu nemovitostí ve výši 29.518 Kč a exekučních nákladů ve výši 404 Kč a 706 Kč, které jsou blíže žalovaným specifikované na str. 3 napadených rozhodnutí. Z ustanovení § 176 odst. 1 písm. b) daňového řádu je dovoditelné, že exekucním titulem může být jen takové rozhodnutí, které je vykonatelné. Vykonatelnost rozhodnutí se v právní úpravě obsažené v ustanovení §§ 101 a 103 daňového řádu váže k podmínce účinnosti rozhodnutí a tedy fakticky k podmínce řádného doručení. Žalovaný v daném případě ověřil, že všechny výše uvedené nedoplatky žalobce jsou pravomocné a vykonatelné a jsou správcem daně evidovány na osobním daňovém účtu žalobce. Žalovaný je toho názoru, že podkladová rozhodnutí představující exekuční tituly pro zajištění daňových pohledávek žalobce zřízením zástavních práv jsou další fází daňového řízení navazujícího na vyměřovací řízení, kdy byla splněna podmínka existence pravomocných rozhodnutí vztahujících se k vykonávacímu řízení, která zakotvuje povinnost žalobce uhradit zde uvedené částky. K omezení vlastnického práva žalobce ze strany správce daně nedošlo. Zásahy do vlastnického práva jako práva základního je třeba co nejvíce minimalizovat. K danému se vyjádřil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 1611/07 ze dne 2.12.2008, podle kterého cit. „*interpretace a aplikace daňového práva procesního a hmotného, tedy práva, které již samo legitimizuje jisté omezení vlastnického práva, nesmí vést k porušení tohoto základního práva tím, že nerespektuje z principu proporcionality plynoucí příkaz k co největší minimalizaci zásahu do základního práva*“. Ze správního spisu se podává, že předmětná zástavní práva byla správcem daně zřízena k nemovitostem, které jsou ve vlastnictví žalobce. Nejednalo se, jak žalobce, uvádí o „*údajné pohledávky*“, nýbrž předmětná zástavní práva byla správcem daně zřízena za účelem zajištění nedoplatků žalobce v celkové výši 41.716 Kč na základě vykonatelných rozhodnutí. Žalovaný k danému rovněž poukazuje na skutečnost, že u všech těchto správcem daně

vymáhaných nedoplatků uplynula lhůta k plnění, neboť v této lhůtě nebyly uložené povinnosti žalobcem dobrovolně splněny. K žalobcem namítanému „křivému údaji, že pohledávky nebyly uhrazeny řádně a včas vzhledem k jeho finanční tísní“ si dovoluje žalovaný odkázat na odůvodnění žalobami napadených rozhodnutí (viz. str. 5 a 6) a dále plně odkázat na str. 3 rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Afs 17/2010 - 106 ze dne 29.4.2010 a na související rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 57 Ca 42/2008-43 ze dne 16.10.2009, kde byla žalobcem uplatněna zcela totožná námitka, která byla příslušným správním soudem shledána nedůvodnou. Česká republika je podle čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky demokratický právní stát. Princip právního státu vychází mimo jiné z ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon. Obdobné ustanovení obsahuje i čl. 2 odst. 2 Ústavy, kdy podle Ústavního soudu „materiální pojetí právního státu znamená, že orgány veřejné moci jsou povinny se pohybovat nejen z hlediska formálního v hranicích svých pravomocí a kompetencí stanovených ústavním pořádkem (čl. 2 odst. 2 Listiny), ale že výkon těchto pravomocí musí být také po obsahové (materiální) stránce v souladu se základními principy; vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku. Jak již žalovaný rovněž uvedl v odůvodněních žalobami napadených rozhodnutí (viz. str. 5), výběr daní je zakotven článkem 11 odst. 5 Listiny, který stanoví, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Z uvedeného se podle žalovaného podává, že se jedná přímo o ústavní zmocnění k omezení vlastnického práva, s regulativem, že se tak může dít pouze v zákonem stanovených mezích. Žalovaný je toho názoru, že správce daně z těchto zákonných mezí nevybočil, neboť jednal v souladu s platnými právními předpisy, Ústavou a komunitárním právem. K danému nad rámec žalovaný poukazuje na to, že ze strany správce daně neshledal porušení základních zásad správy daní zakotvených v ustanovení §§ 5 až 9 daňového řádu. Účelem základních zásad správy daní je vytvoření garance řádného výkonu státní správy, správu daní nevyjímaje. Zásady totiž určují a vytyčují cestu řádného a právo respektujícího průběhu správy daní. Jejich posláním je také to, že přispívají k jednotnějšímu a systematictějšímu výkladu jednotlivých zákonných pravidel. V daném případě žalovaný konstatoval, že postupy správce daně lze vzhledem k výše uvedenému považovat za zcela přiměřené a oprávněné. Podle žalovaného se rovněž nejednalo, jak žalobce uvádí o cit. „akt zla, vedený brutálně proti občanu v tísní“. Žalobce měl možnost podat proti rozhodnutím o zřízení zástavního práva č.j. 519873/13/2301-25201-402537 a č.j. 520296/13/2301-25201-402537, obě ze dne vydaným správcem daně k zajištění neuhrazených daňových povinností žalobce v celkové výši 56.716 Kč řádný opravný prostředek. Této možnosti nechat výše uvedená rozhodnutí přezkoumat prostřednictvím řádného opravného prostředku žalobce využil u obou výše citovaných rozhodnutí, a to dne 8.4.2013 podanými odvoláními, kterým správce daně částečně vyhověl rozhodnutími č. j. 519873/13/2301-25201-402537 a č. j. 520296/13/2301-25201-402537, obě ze dne 25.3.2013, kdy tato správce daně v souladu s ustanovením § 113 odst. 1 písm. b) daňového řádu změnil co do výše zajišťované žalobcem neuhrazené daně, kterou ponížil na částku 41.716 Kč, přičemž ve zbytku obě odvolání zamítl. Žalobci tak podle žalovaného nebyla ze strany správce daně odepřena možnost uplatnit jím tvrzené skutečnosti a prověřit zákonnost a platnost výše uvedených napadených rozhodnutí na základě namítaných skutečností. Z předkládaných správních spisů se podle žalovaného rovněž podává, že od samého počátku řízení (a to jak u odvodu za porušení rozpočtové kázně, tak i u penále na dani z převodu nemovitostí), která byla zahájena již před více, než 10 roky žalobce neustále namítá v rámci řádných i mimořádných opravných prostředků a rovněž i v rámci

žalob stále stejné námitky, kdy žalobce rozporuje, že správce daně vůči němu uvádí „zkreslené údaje, porušuje Ústavu, Listinu a jiné právní předpisy. Žalovaný poukazuje dále na to, že o všech těchto námitkách žalobce bylo již několikrát rozhodnuto příslušnými správními soudy, a to i včetně argumentace žalobce, týkající se jeho finanční tísně. Na druhou stranu si je žalobce od samého počátku plně vědom toho, že vůči správci daně tyto svoje daňové povinnosti dobrovolně nesplnil. Tato skutečnost není žalobcem nijak zpochybněna (viz. např. přílohy k žalobě - p.č. 12 - odvolání proti platebnímu výměru na daňové penále na dani z převodu nemovitostí), neboť žalobce uvádí cit. „daň z převodu nemovitostí jsem nemohl a nezaplatil z mojí viny, peníze mi byly z Komerční banky brutálně ukradeny z mého účtu v bance...“. K danému závěru dospěl i Krajský soud v Plzni rozsudkem č. j. 58 Ca 6/2004 - 48 ze dne 30.5.2006, který se týkal platebního výměru č. j. 223423/03/138962/1673 na penále na dani z převodu nemovitostí, vydaného 19.8.2003. Proti tomu rozsudku Krajského soudu v Plzni podal žalobce kasační stížnost, kterou rozsudkem č. j. 7 Afs 156/2006 - 91 ze dne 16.8.2007 Nejvyšší správní soud zamítl. Nad rámec daného rovněž žalovaný poukazuje na to, že výše uvedené žalobcovy daňové nedoplatky se správce daně snažil vymáhat i v rámci exekučního řízení na prodej nemovitostí žalovaného, prováděného soudní exekutorkou JUDr. Dagmar Kuželovou (pod sp. zn. 046 Ex 336/03), avšak rovněž bezúspěšně, neboť rozdělovaná podstata (ve výši 533.333 Kč) byla vyčerpána (uspokojeny byly pohledávky JUDr. Dagmar Kuželové a oprávněného GARMOND Praha, s.r.o. v likvidaci). Z tohoto důvodu nemohly být žalobcovy daňové nedoplatky vůči správci daně uhrazeny, a to i přesto, že žalobce toto uspokojení pohledávek v rámci uvedeného exekučního řízení správci daně sám navrhoval. U odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši 11.088 Kč se žalobce v odvoláních proti žalobami napadeným rozhodnutím novou odvolací námitkou domáhal toho, že v případě odvodu za porušení rozpočtové kázně se „nejedná o daň“. Zřízením předmětných zástavních práv nebyl žalobce přímo postižen na svém vlastnickém právu tím nejzávažnějším způsobem, tj. majetek žalobci nebyl přímo odebrán. Zajištění daňových nedoplatek žalobce zřízením správcovského zástavního práva k nemovitostem ve vlastnictví žalobce pro něj má nepochybně méně intenzivní negativní dopad než daňová exekuce. K danému nad rámec žalovaný uvádí, že nedoplatky správce daně po žalobci dlouhodobě bezúspěšně vymáhal a z tohoto důvodu jejich vymáhání již probíhá i prostřednictvím exekučních příkazů na srážky ze mzdy vydanými správcem daně podle ustanovení § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a § 187 odst. 1 daňového řádu s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a to konkrétně rozhodnutími vydanými správcem daně pod č.j. 949616/13/2301-25201-404726 ze dne (k vymození nedoplatku odvolatele v částce 11.088 Kč) a pod č. j. 949669/13/2301-25201-404726 ze dne 3.5.2013 (k vymození nedoplatku odvolatele v částce 29.518 Kč).

IV.

Replika žalobce.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že ve svém vyjádření projevil žalovaný pohrdání Ústavou a zákony České republiky. My občané České republiky jsme si zvolili orgány, které vytvořili zákony a ty v tomto řízení nebyly dodrženy. Patrně byla tato výše uvedená písemnost zpracována protidemokratickými živly. Zpochybňuje se zde výrok ústavního zákona, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona a ze strany správce daně neshledal tento orgán porušení zásad správy daní zakotvených v ust. §§ 5 až 9 daňového řádu. Daňový řád tj. zákon č. 280/2009 Sb. hned v úvodu § 5 odst. (1) uvádí: správce daně

postupuje při správě daní v souladu se zákony, a to v tomto případě není. Dále zde uvádí žalovaný orgán, že účelem zásad správy daní je vytvoření garance žádného výkonu státní správy, správu daní. A tu není. Obrovské množství úředníků ve finanční správě v nepředstavitelných nákladech na mzdy nepodložených řádným výkonem vymáhá daně a poplatky na lidech v tísní, starých, těžce nemocných, bez prostředků k obživě, a to pouze na násilně vykonstruovaných obvinění z nedoplatků. Žalovaný orgán vytvořil šesti stránkový spis, tak obsáhlý, že jej vzhled ke svému špatnému zdravotnímu stavu nemůže žalobce celý rozebírat. V zásadě se zde píše, že se zde zajišťují žalobcem neuhrazené daně. Žalobce konstatoval, že však žádné neuhrané platby za daně nemá. V tomto řízení byla uvedena daň z převodu nemovitosti, jejíž úhradu finanční orgán uvedl a potvrdil již v předešlém řízení. Daňové zákony původní č. 337/1992 Sb. a nový č. 280/2009 Sb. rozlišují daň a daňové příslušenství a z toho vyplývající postup na vymáhání. Ve svém podání žaloby žalobce uvedl a uplatňuje zánik práva na vymáhání daňových nedoplatků na poslušenstvích daně tak, jak to zákon ukládá a tak jak to žalobce uvedl ve svém původním podání. Záměrně nazývají výměr na daňové penále daní, tak aby se to popletlo, protože při stanovení lhůty k plnění, jejíž doba uplynutí je rozdílná pro daň a pro příslušenství daně. Žalobce konstatoval, že znovu poukazuje na to co je i v textu žalované ve vyjádření, že uplynula lhůta k plnění k vymáhání nedoplatků. Tuto skutečnost žalovaný orgán ve svém šestistránkovém spisu nevyvrátil. Dále žalobce protestuje proti výrokům žalovaného orgánu, že žalobcem uložené povinnosti nebyly dobrovolně splněny, když finančním orgánům na všech stupních je známo, že je žalobce v hluboké sociální tísní a jejich chůtice po penězích ukojit nemůže, úředníci finančního aparátu projevují neskutečnou nemorálnost, výraz, že žalobce nedobrovolně nezaplátil je barbarství. Žalovaný orgán vypisuje, a to ještě proloženým písmem předešlé soudní rozhodnutí, kde soudy rozhodly v žalobcův neprospěch, ale to jen na základě křivých údajů podaných soudům úředníky finančních orgánů účastnících těchto řízení a zůstal žalobce zcela bezbranný proti úřednické mašinérii. Jeho žaloba nesměřuje proti výrokům těchto soudů, uplatňuje v tomto řízení uplynutí lhůty k plnění, žádné řízení nemělo odkladný účinek nabytí účinnosti rozhodnutí, nedošlo k přerušení běhu této doby. Žalobce konstatoval, že znovu uvádí, že ze zákona správce daně může vymáhat daně a poplatky, jež jsou v souladu s právem, a to v tomto finančním řízení v rozhodnutích, proti nimž žalobce podal žaloby, není dodrženo. Rozhodnutí správce daně trpí nezákonností, vadou řízení, je v rozporu dobrými mravy a morálkou.

V.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že žalovaný souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez jednání, a žalobce ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřil nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byl poučen o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s.ř.s. byl soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí ze dne 6.8.2015, č.j. 2 Afs 112/2015-61.

Podle § 170 odst. 1 daňového řádu správce daně může zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku daňového subjektu k zajištění jím neuhrazené daně za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Zástavní právo slouží k zajištění pohledávky pro případ, že dluh, který jí odpovídá, nebude včas splněn s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy (§ 152 občanského zákoníku).

Z citovaných ustanovení daňového řádu a občanského zákoníku vyplývá, že jednou z nezbytných podmínek pro zřízení zástavního práva k majetku daňového dlužníka je existence neuhrazené daně, resp. neuhrazeného dluhu. Tedy existence potenciálního exekučního titulu. Jak stanoví § 176 odst. 1 daňového řádu, exekučním titulem je výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní, vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžitě plnění, nebo vykonatelný zajišťovací příkaz.

V případě žalobce bylo zástavní právo zřízeno pro pohledávky vyplývající z platebního výměru ze dne 5.9.2002, č.j. 235528/02/138980/0304, platebního výměru č.j. 223423/03/138962/1673, exekučního příkazu č.j. 354514/07/138941/3145, a exekučního příkazu č.j. 137013/08/138941/3145.

Platební výměr Finančního úřadu v Plzni ze dne 5.9.2002, č.j. 235528/02/138980/0304, byl žalobci doručen 5.9.2002, přičemž v něm bylo stanoveno, že *„vyměřenou daň je žalobce povinen zaplatit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru“*. Odvolání žalobce proti platebnímu výměru bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního úřadu v Plzni ze dne 19.7.2003, č.j. 182479/03/138980/0304. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí směřující bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství v Plzni ze dne 30.12.2003, č.j. 9908/170/2003.

Platební výměr Finančního úřadu v Plzni ze dne 19.8.2003, č.j. 223423/03/138962/1673, byl žalobci doručen dne 22.8.2003, přičemž v něm bylo stanoveno, že *„předepsané je splatné v náhradní lhůtě patnácti dnů ode dne doručení tohoto platebního výměru“*. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí směřující bylo zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství v Plzni ze dne 9.1.2004, č.j. 9298/140/2003.

Exekuční příkaz Finančního úřadu v Plzni ze dne 4.12.2007, č.j. 354514/07/138941/3145, byl žalobci doručen dne 17.12.2007. Exekuční příkaz Finančního úřadu v Plzni ze dne 31.3.2008, č.j. 137013/08/138941/3145, byl žalobci doručen dne 12.4.2008. Podle § 73a odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, je dlužník povinen k úhradě exekučních nákladů u výkonu zabavení podle odstavce 3 vždy, jakmile k výkonu exekuce pověřený pracovník správce daně nebo soudu oznámil dlužníku nebo jeho zástupci příčinu svého příchodu a sepsal úvodní větu soupisu věcí nebo jakmile byl odeslán exekuční příkaz. Odvolání žalobce směřující proti exekučnímu příkazu ze dne 31.3.2008 bylo

zamítnuto rozhodnutím Finančního ředitelství v Plzni ze dne 20.6.2008, č.j. 5573/08-1500-403103.

Ve všech čtyřech případech se jednalo o vykonatelná rozhodnutí, kterými bylo stanoveno peněžité plnění. Nelze tak shledat důvodnými námitky žalobce o tom, že zástavní práva byla zřízena pro „údajné pohledávky a požadavky na peníze“, při „neexistenci právního titulu“, či že „výměry nebyly řádnou pohledávkou“ anebo že došlo „k vymáhání peněz na základě křivých údajů“.

Pokud by snad měla být napadána věcná správnost a zákonnost vykonatelných rozhodnutí, je nezbytné uvést, že věcnou správnost a zákonnost rozhodnutí je možné zpochybňovat toliko v řízení o řádných či mimořádných opravných prostředcích směřujících proti rozhodnutím nalézacím. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 21.7.2008, sp.zn. 20 Cdo 2265/2008 (dostupný na www.nsoud.cz), uvedl, že „Nejvyšší soud již v mnoha rozhodnutích vysvětlil, že soud ve výkonu rozhodnutí (exekuci) není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost rozhodnutí (včetně postupu orgánu) vydaných v nalézacím řízení. Obsahem těchto rozhodnutí je vázán a je povinen z nich vycházet (srov. např. odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 1999, sp. zn. 21 Cdo 2020/98, uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 1, ročník 2000 pod č. 4). Nejvyšší soud již také ve své rozhodovací činnosti opakovaně vysvětlil, že případné vady nalézacího řízení (byť by skutečně existovaly) se do vykonávacího řízení nepřenesají (srov. např. usnesení ze dne 30. 8. 2004, sp. zn. 20 Cdo 2475/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura 11/200 pod č. 123, usnesení ze dne 30. 8. 2004, sp. zn. 20 Cdo 1569/2003). Námitky týkající se věcné správnosti exekučního titulu (nezákonnost pohledávky) mohl povinný uplatnit pouze v tomto řízení; podobně také tvrzená pochybení soudu v nalézacím řízení nepředstavují okolnosti, jež by byly rozhodné pro nařízení výkonu“. Soud se s konstantní judikaturou Nejvyššího soudu zcela ztotožňuje a konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že správce daně postupuje při daňové exekuci přiměřeně podle občanského soudního řádu, je tato judikatura zcela použitelná i na daňovou exekuci, tedy i na případ žalobce.

Pro možnost zřízení zástavního práva je podstatné, že daňová pohledávka nebyla uhrazena, resp. dluh nebyl splněn včas. To, z jakého důvodu se tak stalo, co daňovému subjektu ve splnění pohledávky bránilo, podstatné není. Rozhodný je pouze výsledný stav, tj. zda pohledávka uhrazena byla či nikoli. Z tohoto důvodu nejsou způsobilé prokázat nezákonnost napadených rozhodnutí námitky žalobce o tom, že „výměry nemohly být plněny vůbec pro nedostatek finančních prostředků z důvodu sociální tísně“ a že jsou „vymáhány na starém nemocném člověku bez prostředků k obživě“.

Vzhledem k tomu, že z pohledu žalobních námitek nebylo možné napadená rozhodnutí považovat za nezákonná, nebylo lze shledat, že došlo k porušení žalobcem namítaným ustanovení Listiny základních práv a svobod či daňového řádu. Současně se nejednalo o „brutální vymáhání peněz“ či „akt zla, vedený brutálně“. Nad rámec závěru, že nedošlo k porušení ustanovení dotýkajících se zřízení zástavního práva, nelze pominout, že zřízení zástavního práva má funkci prvotně zajišťovací, tj. stále ještě umožňuje daňovému dlužníku dobrovolnou úhradu daňových pohledávek, aniž by ihned došlo k prodeji majetku dlužníka. Zároveň je jím postihován existující majetek daňového dlužníka, tj. hodnoty způsobilé uhradit

daňové pohledávky, kdy je dobrovolně odmítá plnit daňový dlužník. Hovořit za této situace o „brutalitě“ či „aktu zla, vedeném brutálně“ není vůbec namístě. Pokud jde o ustanovení § 39 občanského zákoníku, toto se na daňové řízení nevztahuje. Přesto lze konstatovat, že zřízení zástavního práva pro neuhrazené pohledávky při respektování zákonných podmínek nelze považovat za něco „odporujícího zákonu“, „obcházejícího zákon“ nebo „příčícího se dobrým mravům“.

Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku ze dne 6.8.2015, č.j. 2 Afs 112/2015-61, uvedl, že „stěžovatel v replice uvedl, že žádné neuhrazené platby za daně nemá a že ve své žalobě uplatnil zánik práva na vymáhání daňových nedoplatků. Poukázal na to, že „uplynula lhůta k plnění k vymáhání nedoplatků“ a konstatoval, že uplatňuje uplynutí lhůty k plnění, přičemž „žádné řízení nemělo odkladný účinek nabytí účinnosti rozhodnutí, nedošlo k přerušení běhu této doby“. Dle Nejvyššího správního soudu lze i z takto nepřesných formulací seznat, že stěžovatel v replice tvrdil zánik práva na vymození nedoplatku v důsledku uplynutí lhůty uvedené v § 160 odst. 1 daňového řádu. Stěžovatelova replika tak logicky navazuje na námitky uplatněné v žalobách, kde tvrdil, že proti „údajným pohledávkám“ podával „odpor“, a to podáními v řízení o žalobách ve věcech exekučních příkazů na srážky z důchodu, a požádal krajský soud „o jejich přijetí a přičlenění k této žalobě“. Stěžovatel v žalobách dále uvedl, že podmínkou zřízení zástavního práva je existence právního titulu a „[t]en v tomto řízení není, to uvádím ve svých podáních žalob, jež jsem uvedl v předešlém odstavci. Výměry nebyly řádnou pohledávkou.“ Stěžovatel tak v žalobách odkazoval na své žaloby týkající se exekučních příkazů vydaných správcem daně dne 12. 3. 2013 (č. j. 422139/13/2301-25201-402537 a č. j. 421173/13/2301-25201-402537) na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů, které byly krajským soudem spojeny ke společnému projednání pod sp. zn. 57 Af 47/2013. Tyto exekuční příkazy přitom měly úzkou skutkovou a právní souvislost i s nyní posuzovanou věcí, neboť byly vydány k vymození pohledávek, které byly rovněž zajištěny v napadených rozhodnutích přezkoumávanými rozhodnutími o zřízení zástavního práva k nemovitostem stěžovatele. Výhrady stěžovatele proti exekučním titulům posuzovaným ve věci sp. zn. 57 Af 47/2013 (v níž stěžovatel prekluzi práva na vymáhání nedoplatku zcela srozumitelně a konkrétně namítal i v žalobách) tak lze plně vztáhnout i k nyní posuzované věci. Krajský soud však v napadeném rozsudku posoudil námitky stěžovatele proti exekučním titulům jako pouhé zpochybnění jejich zákonnosti a správnosti a otázkami souvisejícími s možným zánikem práva na vymození daňových nedoplatků se v napadeném rozsudku vůbec nezabýval“.

Podle § 264 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, běh a délka lhůty pro promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek, která započala podle dosavadních právních předpisů a neskončila do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona posuzuje podle ustanovení tohoto zákona, která upravují lhůtu pro placení daně; okamžik počátku běhu této lhůty určený podle dosavadních právních předpisů zůstává zachován. Účinky právních skutečností, které mají vliv na běh této lhůty a které nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle dosavadních právních předpisů. Právní skutečnosti nově zakládající stavění běhu lhůty pro placení daně podle tohoto zákona, které započaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, staví běh lhůty až ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Podle § 160 odst. 1 daňového řádu nedoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně. Jde-li o nedoplatek z částky daně, k jejíž úhradě byla stanovena náhradní lhůta splatnosti, začne lhůta pro placení běžet náhradním dnem splatnosti daně. Podle § 160 odst. 2 téhož zákona, byl-li před uplynutím lhůty pro placení daně správcem daně učiněn úkon podle odstavce 3, běží lhůta pro placení daně znovu ode dne, v němž byl tento úkon učiněn. Úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně je a) zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona, b) zřízení zástavního práva, nebo c) oznámení rozhodnutí o posečkání (odst. 3 téhož ustanovení).

Dlužno doplnit, že daňový řád nabyl účinnosti dne 1.1.2011.

Podle § 70 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, se právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným. Podle § 70 odstavce 2 téhož zákona, je-li proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky lze však vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným, s výjimkou daňových nedoplatků zajištěných podle odstavců 4 a 5.

Platební výměr Finančního úřadu v Plzni ze dne 5.9.2002, č.j. 235528/02/138980/0304, byl žalobci doručen 5.9.2002, přičemž v něm bylo stanoveno, že „*vyměřenou daň je žalobce povinen zaplatit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru*“. Daňový nedoplatek se tak stal splatným 5.10.2002. Dne 4.12.2007 byl vydán exekuční příkaz na srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod., č.j. 354514/07/138941/3145, kterým byl krom jiného vymáhán i nedoplatek vyměřený platebním výměrem ze dne 5.9.2002. Exekuční příkaz byl žalobci doručen dne 17.12.2007 a plátcí mzdy téhož dne. Tímto úkonem ve smyslu ustanovení § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků došlo k přerušení běhu promlčecí lhůty, která měla skončit „*po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným*“, tj. až uplynutím roku 2008, a počala běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí roku 2007, která nemohla uplynout dříve než po uplynutí roku 2013. Již z prosté skutečnosti, že první napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, a druhé napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, nemohlo dojít k promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek.

Platební výměr Finančního úřadu v Plzni ze dne 19.8.2003, č.j. 223423/03/138962/1673, byl žalobci doručen dne 22.8.2003, přičemž v něm bylo stanoveno, že „*předepsané je splatné v náhradní lhůtě patnácti dnů ode dne doručení tohoto platebního výměru*“. Daňový nedoplatek se tak stal splatným 6.9.2003. Dne 31.3.2008 byl vydán exekuční příkaz na prodej nemovitostí, č.j. 137013/08/138941/3145, kterým byl krom jiného vymáhán i nedoplatek vyměřený platebním výměrem ze dne 19.8.2003. Exekuční příkaz byl žalobci doručen dne 12.4.2008. Tímto úkonem ve smyslu ustanovení § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků došlo k přerušení běhu promlčecí lhůty, která měla skončit „*po šesti*

letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným“, tj. až uplynutím roku 2009, a počala běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí roku 2008, která nemohla uplynout dříve než po uplynutí roku 2014. Již z prosté skutečnosti, že první napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, a druhé napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, nemohlo dojít k promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek.

Exekuční příkaz Finančního úřadu v Plzni ze dne 4.12.2007, č.j. 354514/07/138941/3145, byl žalobci doručen dne 17.12.2007. V případě tohoto exekučního příkazu mohla promlčecí lhůta uplynout dříve než uplynutím roku 2013. Již z prosté skutečnosti, že první napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, a druhé napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, nemohlo dojít k promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek.

Exekuční příkaz Finančního úřadu v Plzni ze dne 31.3.2008, č.j. 137013/08/138941/3145, byl žalobci doručen dne 12.4.2008. V případě tohoto exekučního příkazu mohla promlčecí lhůta uplynout dříve než uplynutím roku 2014. Již z prosté skutečnosti, že první napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, a druhé napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25.11.2013 a žalobci doručeno dne 26.11.2013, nemohlo dojít k promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek.

VI.

Rozhodnutí soudu.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žaloby podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť nejsou důvodné.

VII.

Náklady řízení.

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Podle § 35 odst. 8 věta první s.ř.s., navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát. V souladu s ustanovením § 110 odst. 3 věta první s.ř.s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Žalobci byl pro řízení o kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem ustanoven zástupcem Mgr. Lukáš Hegner, advokát. Soud advokátu přiznal náhradu za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), tj. převzetí a příprava zastoupení, a úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d), tj. kasační stížnost. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5.

advokátního tarifu sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí částku 3.100 Kč. Za dva úkony právní služby tak přísluší náhrada ve výši 6.200 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Za dva úkony právní služby tak soud přiznal náhradu ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce byl advokátem, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1.428 Kč, hotové výdaje zástupce a odměna za zastupování tedy včetně daně z přidané hodnoty činí částku ve výši 8.228 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 30. září 2015

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová